Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 33 (921) * miercuri 14 aug. 1963 * 8 pag. 30 bani

La activități interesante, toți pionierii răspund: prezent!

În ziua aceea trebuiau să meargă la băile „Victoria", dar timpul nefavorabil nu le-a permis. Atunci, pe dată s-a și organizat ceva interesant. Au doar în tabăra locală zeci de jocuri: „Piticot", „20 pitici voinici", „Sus-jos". Au și șahuri, și reviste, și cărți. Nici vorbă de plictiseală!

— Eh, spuse parcă cu părere de rău Havași Victorița, ați fost voi victorioși astăzi, dar dacă ar fi fost în tabăra Popovici Tiberiu nu se mai intimpla asta.

— Ai dreptate, o aprobă cineva. Da' unde-i Tiberiu?

— A fost la bunici. S-a întors, dar la tabără n-a venit încă...

— Și Stoinicu Lucia e acasă acum.

— Ce-ar fi...

Da, pornind de la această discuție, ei au înțeles că unii pionieri care au fost în tabere centrale sau regionale, la bunici sau la rude, acum întorși acasă nici nu mai cunosc programul taberei locale. Și... au trecut la fapte.

— Te așteptăm, Antonia. Mîine avem concursul pentru cel mai bun recitator. Știm cît de mult îți plac versurile.

Într-adevăr, pionierei Bogdan Antonia îi plac mult versurile, îi place să recite, așa că a doua zi era printre... concurenți. Băieții au participat și ei, dar uneori îngrijorați le mai fugea gindul la... „examen". Nu, aveau examen în adevăratul înțeles al cuvîntului, dar așa îl socoteau ei. Căci meciul de fotbal, programat pentru săptămîna viitoare, cu cei din tabăra locală de la numărul 6, era un adevărat examen.

— Știți ce m-am gîndit? le șopti Stoch Ladislau. Vorbesc cu tovarășii din comitetul de stradă, scriu un articol la gazeta de perete a cartierului. Să vezi cum vin toți băieții cînd vor afla ce frumos ne petrecem timpul în tabără.

Ceilalți îl aprobă. Ideea nu era rea. Prin popularizarea unor puncte din programul de activități se puteau atrage și alți pionieri în tabăra locală, ba chiar și...

— Iată, avem un nou oaspete, spuse Ioan Rodica. Oaspetele era micuța Mardare Marcela, elevă în clasa a doua. După Marcela au venit și colegele ei Pițiga Rodica și Bărbulescu Carmen, Bogdan Natalia. Și pionierii, prietenii lor mai mari, le-au învățat jocuri, poezii și cîntece, au organizat pentru ele diminețe de basm, de povestiri, le-au luat și pe ele în vizită la intre-

prinderea „Arta populară", le-au prezentat Casa pionierilor din oraș.

La tabăra locală a Școlii de 8 ani nr. 8 din Oradea e activitate interesantă, atractivă.

GETA COSTIN

Desene: PUIU MANU

Sus pe platoul cetății s-a făcut liniște. Flăcările roșietice ale focului de tabără se văd pînă hăt, departe. Ochi și urechi copiii ascultă. Invitatul lor le vorbește despre zilele neuitatului August 1944, despre lupta conducătorului încercat al poporului — partidul — pentru construirea unei vieți noi, luminoase. Dar iată că acum, în jurul focului de tabără, se cîntă, se spun poezii.

...Ne-am permis, dragi cititori, să anticipăm puțin. Dacă însă la 20 august vă aflați prin orașul Deva nu ocoliți platoul cetății. Ca și în anii trecuți, focul de tabără al pionierilor din tabăra locală din oraș, închinat zilei de 23 August, va fi foarte frumos. Lucru firesc, deoarece pionierii de aici au pregătit această interesantă acțiune pionierească din timp și minuțios.

Mai întîi au căutat să-și completeze cunoștințele pe care le învățaseră din cărțile de istorie. Așa s-a făcut că într-una din zile s-au oprit la Muzeul regional, secția de istorie a partidului. Și cîte lucruri n-au aflat aici despre organizarea și desfășurarea insurecției armate, organizată și condusă de partid în august 1944!

Apoi, pionierii au făcut vizite și drumeții pentru cunoașterea realizărilor regimului democrat-popular. În cursul acestor vizite ei s-au oprit în cartierul „Progresul", la noul cvartal în plină construcție „23 August", importante realizări din anii noștri. Ba mai mult, după aceasta, în unitate s-a organizat și o discuție asupra celor vizitate și, bineînțeles, fiecare a avut cîte ceva de spus.

Pionierii n-au uitat nici cîntecul și jocul. În seara focului de tabără, la concursul de cîntece și dansuri „Te cîntăm măreață sărbătoare", vor participa aproape toți. Man Marcel va spune o poezie dedicată patriei, Vătafu Adrian va cînta un cîntec dedicat măreței sărbători, iar But Dorel va recita o poezie închinată harnicilor constructori ai vieții noastre noi. Iar cu toții, la fel ca întregul nostru popor, vor ridica un imn de slavă partidului, mulțumind astfel pentru copilăria fericită pe care o trăiesc.

PESCARII AMATORI

Foto Gr. Prepeliță

ANUNȚ

PIONIERI ȘI ȘCOLARI!

Duminică 18 august ora 9 dimineața la bazinul de înot al Palatului pionierilor va avea loc finala Cupei „Scînteii pionierului" la natație pe Capitală.

Concurenții care s-au clasat pe primele trei locuri la faza pe raion se vor prezenta pentru a lua startul în această tradițională întrecere.

Gazeta „Scînteia pionierului" invită un număr cît mai mare de pionieri și școlari pentru a urmări desfășurarea întrecerilor, încurajîndu-și totodată reprezentanții raioanelor lor.

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

Țara întreagă se pregătește să întîmpine o mare sărbătoare a poporului nostru: 23 August — Ziua eliberării patriei de sub jugul fascist. În cinstea acestei zile, constructorii se grăbesc să dea în folosință cît mai multe locuințe, în uzine muncitorii lucrează și mai avîntat, în sate, de asemenea, colectiviștii se pregătesc să întîmpine cum se cuvine marea sărbătoare.

În oricare colț al patriei te-ai duce însă ai afla că și pionierii așteaptă cu bucurie ziua de 23 August. Unii se pregătesc să dea un frumos program artistic la căminul cultural, alții vor să invite în unitatea lor un activist de partid, alții împodobesc monumentele eroilor cu flori, au grijă ca satele, orașele să îmbrace haina de sărbătoare. Dar cîte lucruri frumoase, deosebite nu înfăptuiesc pionierii în întîmpinarea acestei zile! Ca să aflăm mai amănunțit despre felul cum vor organiza sărbătorirea zilei de 23 August pionierii din comuna Mușătești, raionul Curtea de Argeș, ne-am adresat colectivului de conducere al taberei locale:

INTERVIUL NOSTRU

ÎN TABĂRĂ VA FI SĂRBĂTOARE

— Ce activități v-ați gîndit să organizați în cinstea sărbătorii de la 23 August?

— Multe dintre acțiunile la care ne-am gîndit s-au și înfăptuit. Așa, de exemplu, am ajutat și noi la construirea noii școli din Valea lui Maș, ca să fie gata pînă la 23 August. Am nivelat terenul, am adus țigla, am ajutat la finisare. Apoi, vrem să fie comuna noastră frumoasă ca o floare, de aceea ne îngrijim de grădini, de pomi, de străzi. Și la gospodăria colectivă mai dăm cîte o mînă de ajutor. Cînd a fost vorba să se defrișeze o pădurice ne-am oferit și noi să lucrăm. De plantația cu pomi fructiferi și pionierii au grijă.

— Dar pentru ziua dedicată sărbătorii de la 23 August, care este programul pe care l-ați alcătuit?

— Vrem ca ziua aceea să fie atît de frumoasă, programul nostru să fie atît de interesant, încît să ne aducem aminte multă vreme despre ea. De aceea, ne-am și împărțit în mai multe grupe, cu diferite sarcini. Unii căutăm materiale din cărți, ziare, reviste, în care se vorbește despre însemnătatea zilei eliberării. Alții vor face o hartă mare, în vederea călătoriei imaginare pe care vrem s-o facem prin frumoasa noastră patrie. Ne vom opri în cele mai importante centre muncitorești. De toate amănuntele călătoriei se ocupă detașamentul clasei a VII-a. Acolo sînt mulți „geografi": Coropeadnic Vasile, Bărbulescu Tudorel, Păunescu Gabriela. Ei vor fi aceia care vor trebui să fie atît de documentați, să ne spună atîtea amănunte, încît să ne și vedem în locurile de popas.

Multe lucruri vrem să aflăm și despre trecutul de luptă al poporului nostru, despre luptele care s-au dat pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist. Așa că, cu ajutorul datelor culese, alcătuind un album cu poze, fotografii, desene, ne vom apropia tot mai mult de realizarea dorinței noastre.

Sărbătoarea atît de dragă nouă, vrem s-o întîmpinăm și cu multă voioșie. În ziua aceea, tabăra va răsuna de cîntece și veselie. Și iată că ne-am gîndit ca în programul zilei festive să fie și o frumoasă serbare. „Artiștii" noștri vestiți chiar și prin împrejurimi de abia așteaptă să ne arate cu ce s-au pregătit. La cîntece, dansuri, poezii, Păunescu Gabriela, Simion Doina, Simionescu Emilia, Purcărea Gheorghe sînt neîntrecuți. Dar cum în unitatea noastră sînt și mulți sportivi, vom organiza o cursă de ciclism, întreceri atletice, jocuri distractive...

— După cum se vede, pentru ziua aceasta deosebită programul este interesant, bogat. Cum îl veți desfășura și unde?

— Ne-am gîndit și la aceste lucruri și totul este stabilit. În dimineața aceea, de pe malul Vîlsanului se vor auzi răsunînd goarnele. Atunci, de pe toate ulițele se vor îndrepta pionierii îmbrăcați frumos către poieniță. Unii dintre noi vor trece să-l ia și pe tovarășul secretar de partid, pe care l-am invitat la adunarea noastră festivă. Și cum l-am rugat să ne vorbească despre însemnătatea zilei de 23 August, după desfășurarea ceremonialului vom asculta cu toții cele ce ne va povesti. Despre lucrurile noi înfăptuite în țara noastră, despre viața nouă de acum, vom dori mulți să povestim mai ales cu ocazia frumoasei noastre călătorii pe hartă. Apoi, poeziile închinate zilei de 23 August, învățate de pionieri, vor fi desigur ascultate cu multă plăcere.

Goarnele vor anunța sfîrșitul adunării festive. Cu aceasta însă nu și încheierea zilei. După-amiază, ne vom regăsi cu toții din nou în poieniță. Și ce mai cîntece, ce mai veselie, jocuri distractive vor fi în jurul focului de tabără! Seara ne va găsi fericiți că am sărbătorit și noi, alături de întreg poporul, o zi atît de dragă nouă, tuturor — ziua de 23 August.

CE SĂ FIU • CE SĂ FIU • CE SĂ FIU

Ce știți despre meseria de sticlar?

Prin gazeta noastră ați făcut cunoștință, dragi prieteni, cu multe meserii interesante, plăcute: turnător, mecanic agricol, constructor, oțelar, tăbăcar etc. În acest număr vă prezentăm o meserie mai puțin cunoscută, dar frumoasă și utilă. E vorba de meseria de sticlar, despre care vă vorbesc astăzi membrii unei familii de muncitori sticlari de la Fabrica „Vitrometan" din Mediaș.

Familia noastră și... fabrica noastră

Sîntem în total cinci frați. Lucrăm cu toții în fabrică. Am intrat la lucru pe rînd. Cum împlineam unul din noi 10—11 ani ne lua tata cu el. Ne sculam în fiecare dimineață la 3 și timp de 10—12 ore eram puși la cele mai grele munci. Primeam bătaie din toate părțile: de la calfă, de la meșter. Cît despre bani, în primii ani de ucenicie nici vorbă! Condițiile de lucru erau ca vai de ele. Pe atunci fabrica nu era a noastră.

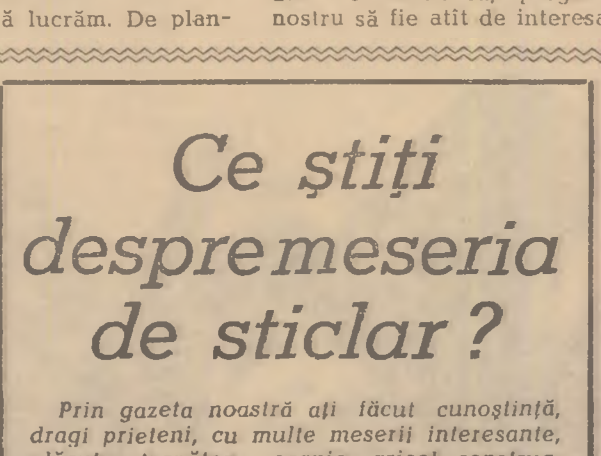
Cu cel mai mic frate, Iosif, s-a întîmplat însă altfel. El a apucat vremuri noi. A făcut șapte clase și apoi a continuat și el tradiția familiei, dar nu venind direct în fabrică, ci trecînd prin școala profesională, care tocmai se înființase. La venirea lui în fabrică multe se schimbaseră. Apăruseră mașini noi, automate și semiautomate, benzi rulante pentru încărcare. Se gîndea oare cineva înainte la haine de protecție, la șase ore de lucru la faptul că va scădea cu mult căldura emanată de bazinele de ardere, datorită gurilor de răcire? Nu, și aceasta pentru că fabrica nu era a noastră. Acum însă fabrica e a noastră și lucrurile stau altfel.

Școala

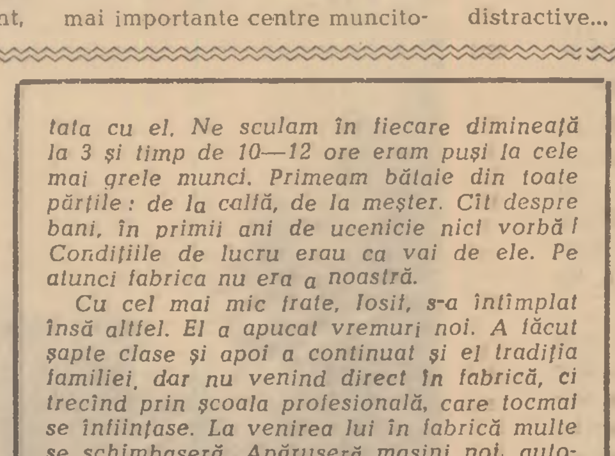
De cîțiva ani, doi dintre noi, Vasile și Gheorghe Ardelean, lucrează la școala profesională de pe lîngă fabrică. Sînt maiștri instructori. Aici se pregătesc suflători la țeavă, presori, șlefuitori, sculptori și pictori pentru fabrică. Sînt mulți băieți, dar nici fetele nu lipsesc. Pe ele le găsești mai mult la sculptură și pictură. În cei trei ani de școală, elevii îmbină studiul teoretic cu practica în producție, pe care o fac în atelierul școlii — o adevărată fabrică de proporții mai mici. Programul practicii seamănă foarte mult cu programul muncii în fabrică. Chiar și rezultatele muncii au aici aceeași destinație. Aceasta pentru că ele sînt la fel de bune ca și ale muncitorilor din fabrică. Elevii au la dispoziție gratuit manuale și îmbrăcăminte, școală nouă, profesori și instructori din cei mai pregătiți. Vizitînd școala, stînd de vorbă cu elevii sau admirîndu-i cum muncesc și cum învață, veți înțelege de ce, venind acasă, deseori frații noștri exclamă: „Buni copii!" Ba mai mult, veți înțelege de ce tot mai mulți colegi de-ai voștri, absolvenți ai școlii de 7 ani, se înscriu la școala profesională a fabricii.

GH. ARDELEANU

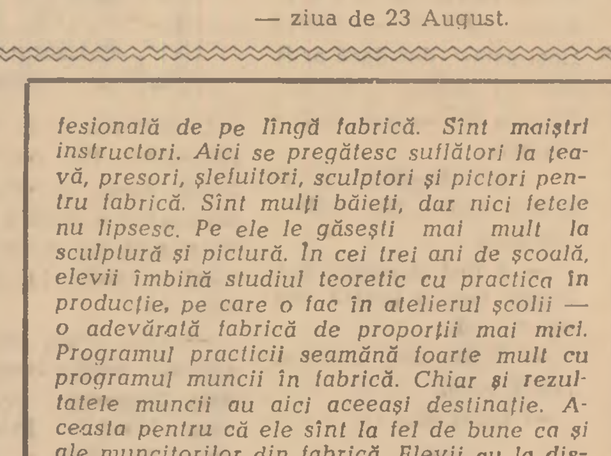
LA FABRICA DE STICLĂ „BUCUREȘTI"

Un aspect de la secția hută: se toarnă în formă un pahar.

Cu multă îndemînare utemistul Aurel Nicolae sculptează vasele de sticlă, cu flori.

Ce frumoase sînt rezultatele muncii, parcă exclamă comunista Alexandrina Manea, de la secția șlefuit.

PRIETENUL NOSTRU...

Oare unde l-am întîlnit prima dată pe tovarășul Vasilie Liviu, secretar al Comitetului raional al P.M.R. Sibiu? În biroul lui? Nu. Parcă în altă parte. Parcă în comuna Sibiel. Da, da! Venise să se intereseze cum merge construcția noilor clase. Lucrurile mergeau cam încet. „Copiii trebuie să intre în stăpînirea noilor clase la începutul anului școlar. Nu încape nici o amînare!" — spunea tovarășul Vasilie neînduplecat. Copiii, adunați în jurul lui îl priveau cu drag. Tovarășul Vasilie este doar prietenul lor mai mare. Cît de puternic e! Dar cînd vorbește cu ei, toată fața îi zîmbește... Și ochii! Și glumește. O, e un om foarte glumeț.

Vasăzică Sibiel... Dar și la Săcel l-am văzut. Venise acolo tot pentru școală... Școală nouă pentru copii. L-am întîlnit și la Avrig, și la Scarei, la Colun, la Poplacu. În orice sat ai să mergi, copiii o să-ți spună: „Tovarășul Vasilie? Îl cunoașteți? Cînd mai vine pe la noi? Spuneți-i să vie! Vă rugăm!"

Totuși am stat de vorbă cu tovarășul Vasilie și în biroul lui, la comitetul raional al P.M.R. Cîte n-avea pe cap! Și multe lucruri în legătură cu prietenii lui mai mici, copiii.

— Iată, repartizarea materialului lemnos pentru toate școlile... Iată, pregătirea necesarului de cărți școlare.

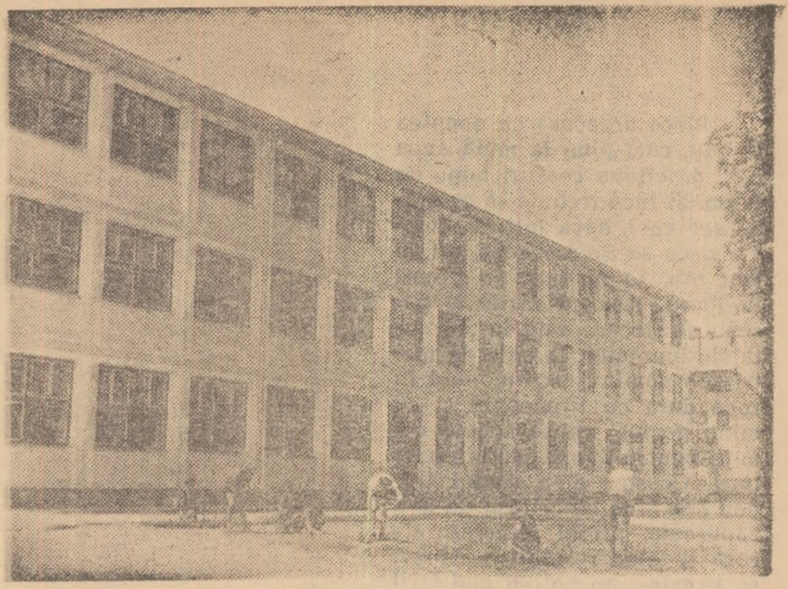
— Văd că vă preocupă mult copiii, am remarcat.

— Ei, asta-i! Cine o să ne schimbe pe noi mîine? Cine o să fie meșteri în uzine și pe ogoare? Trebuie să avem grijă de ei ca și de proprii noștri copii. Stai să-ți arăt ceva. Și tovarășul Vasilie începu să caute repede un caiet. Să vezi ce se ascunde în copii! Am găsit! Uite, Chira Gheorghe. L-am văzut sculptînd fluierașe. Crea adevărate modele. Un băiat foarte talentat! Mi-a spus că tare ar vrea să urmeze o școală profesională. Uite, crede-mă, mi-am lăsat treburile și m-am ocupat de el. L-am dus la școala profesională textilă unde o să dea examen. M-am gîndit că școala asta se potrivește cu talentul și îndemînarea lui. Aș vrea să meargă apoi la școala de maiștri. E un băiat foarte bun.

Celălalt „caz" este Popa Elisabeta din Poplacu. Odată, la o serbare pionierească, tovarășul Vasilie a auzit-o cîntînd. „Fata asta trebuie să urmeze la școala de muzică" — și-a spus el. Și, spre bucuria părinților, s-a interesat la minister și fetița va merge la București să dea examen.

Așa-i tovarășul Vasilie. Nu poate trece indiferent pe lîngă copii. Nu degeaba la Sibiel, Săcel, Colun, Avrig, Scarei, în fine, în toate satele din raion copiii spun cu drag: „Tovarășul Vasilie? Prietenul nostru. Nu l-ați văzut cumva? Cînd mai vine pe la noi?"

A. WEISS

Florile nu trebuie să lipsească. Ele trebuie să împodobească noua școală primită de curînd de copiii din Breaza. Așa că pionierii au început lucrul...

INSTANTANEE

Din TABERE

Moment vesel. Legat la ochi, concurentul trebuie să prindă cu gura mărul ce plutește pe apă. Tabăra de pionieri și școlari Timiș, regiunea Brașov.

Ce să-i faci? au dreptate...

Dacă te-ai fi nimerit într-una din zilele din urmă prin fața parcului „Vasile Roaită" din Pitești, ai fi zărit un puști negricios, vioi și energic, dînd tîrcoale parcului. Era Gabriel. Se purta tare curios. Dădea din mîini, parcă vorbea singur, se uita neliniștit în toate părțile. Dar să vă explic ce se întîmplase...

După chioșc, ca să nu-l „deranjeze nimeni", Gabriel admirase vederile cumpărate, se încîntase recitind cele scrise de el, cu „talent". Și uite așa, nici nu prinsese de veste că toți ceilalți copii din tabără se îndepărtaseră de mult. Se trezi singur. Ce să facă? Orașul îi era necunoscut, tabăra tocmai la marginea orașului! Nu-i rămînea decît să aștepte. Poate se vor întoarce să-l ia...

A trecut o jumătate de oră, apoi o oră, două. Pe Coropciuc Gabriel a început să-l cuprindă grija. „Dacă nu vor veni? Ei, desigur, acum se distrează, văd locuri minunate, iar eu... Nu era mai bine să scriu vederile în tabără?" Dar cîte nu i-au trecut prin cap lui Gabriel!

— A, uite-l pe „cavalerul rătăcitor"... auzi, deodată, în spatele lui, Gabriel.

— Ei, cum a fost „excursia", ți-a plăcut? îi spuse un altul.

Erau pionierii din tabăra de la Valea Mare, care se întorseseră să-l ia. Nu-i iertau că fusese neatent și indisciplinat. Înțepăturile porneau de peste tot. „Ce să-i faci? Au dreptate..." își recunoscu Gabriel sieși. Și, de data aceasta tăcu chitic.

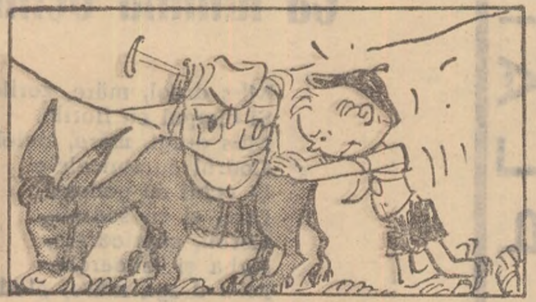
E. DONOSE

Cînd ți-e greu să-ți duci rucsacul

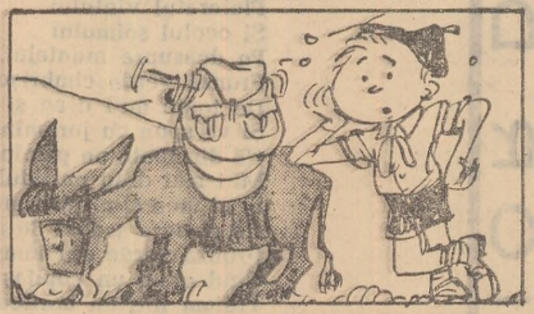
La urcuș prin stîncărie
Cît mai ușurel să-mi fie,
Vream rucsacul să mi-l car
Cu-ndărătnicul măgar.

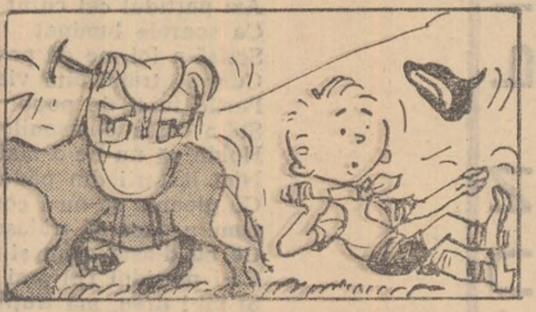
Dar măgar căpățînos
S-a oprit la iarbă, jos.
Trag și trag să se urnească.
El, deloc... Tot stă să pască.

Totuși, ținta să-mi ating
Trec, de spate, să-l împing.
Voinicește mă-opintesc
Dar nici vorbă să-l clintesc.

Stînd proptit de el, acum
Mă gîndesc ce fac? la drum
Cu-n așa măgar, măi frate,
Riști să-ți duci rucsacu-n spate.

Dar, deodată, dînd din coadă
A fugit și... cad grămadă.

Morală:
Cînd ți-e greu să-ți duci rucsacul
Te mai duci de-a berbeleacul.

Din nou acasă

Magda mergea pe strada și nu-i venea să creadă că tot ce vede es'e aievea. Lipsise numai cîțiva ani din Iași și cît de schimbat era acum întreg orașul! Atîtea blocuri frumoase, magazine, străzi și cartiere întregi, cu totul noi. Simțea o adevărată bucurie să calce pe asfaltul proaspăt, să admire mozaicul care împodobea Piața Unirii. Deodată, îi trecu prin minte să se îndrepte și spre strada școlii unde învățase cu ani în urmă. Nerăbdătoare, doctorița Magda Rotaru se grăbi spre școală. De 10 ani o părăsise. „O mai fi oare colțul astronomic pe care l-am construit noi cînd eram pionieri? se gîndi ea. Aveam și colțul naturalistului, creșteam viermi de mătase, mergeam în excursii... Cît era de frumos! Oare tot așa o fi viața pionierească și acum?..."

Magda se apropie tot mai mult de Școala medie nr. 2. Intrînd în școală nu găsi pe nimeni. Așa că, nestingherită, trecu prin culoare, deschise ușile claselor. Peste tot panouri cu pionieri fruntași, fotografii cu copii veseli în mijlocul pădurilor, în excursie. A, dar uite și colțul „mîinilor îndemînatice". Atîtea cusături, obiecte lucrate cu migală! Să te tot uiți la ele. Mai încolo, o săgeată arăta către „cercul micilor gospodine" apoi iată camera pionierilor. „Să intru aici — își zise Magda...", dar n-apucă să-și înfăptuiască gîndul că ușa se deschise și un pionier o întîmpină: „Pe cine căutați?" „Pe voi, pionierii"... răspunse Magda cam încurcată. Discuția însă se înfiripă repede și continuă îndelung, afară în curte, împreună cu încă doi pionieri, care făceau de gardă la catarg.

— Aveți și tabără, mergeți și în excursii? se bucură Magda.

Dar cîte n-a aflat Magda în ziua aceea! Iată, chiar acum copiii sînt plecați în drumeție la pădure, fac jocuri de orientare, concursuri „Drumeții veseli", au fost în excursie pe Valea Prahovei și prin Moldova, au plantat sute de puieți, au făcut brigăzi de ordine pentru a îngriji de curățenia orașului. „Iată deci că cele mai frumoase tradiții pionierești se păstrează" — se gîndi Magda. Afla însă și lucruri noi: că pionierii se străduiesc să obțină steluța roșie, semn al hărniciei și priceperii lor, că au ajutat după puterile lor la ridicarea unor noi blocuri, că în școală dau și ei o mînă de ajutor la curățenie și ordine. A aflat că pionieri ca Ionescu Mariana, Pancu Dan, Ocneanu Mihaela, Teodorel Magda și alții fac cinste unității, ca tradiția de școala fruntașă în oraș este păstrată cu sfințenie de pionieri. Și, aflînd de toate acestea, Magda s-a simțit... din nou acasă.

ELENA MĂNESCU

Minerii de la Săsar

... Pleca de acasă cu noaptea în cap, căci pînă la mină avea cale de cîteva ceasuri bune de drum. Şi încă trebuia să se grăbească căci, dacă întîrzia cumva, risca să fie amendat, ori, şi mai rău, să nu mai fie primit la lucru. Aşa că zorile îl găseau de fiecare dată în măruntaiele muntelui, la sute de metri sub pămînt, scormonind în roca dură cu tîrnăcopul şi cu mîna goală, ca să scoată comori pentru domnii de la cîrma ţării. Ceasuri de-a rîndul trudea aşa pînă cînd lipsa de aer, zăpuşeala, praful înţepător de rocă îi tăiau respiraţia. Atunci se tîra într-un cotlon mai ferit şi după ce-şi mai revenea se apuca să prinzească la flăcăruia plăpîndă a lămpii cu carbit: o ceapă, un boţ de mămăligă şi cîteva înghiţituri de apă. Atît. Apoi din nou se apuca să scormonească în rocă. Cînd, în sfîrşit, suna toaca pentru încetarea lucrului, abia se mai putea ţine pe picioare. Pornea spre ieşire sleit de puteri, sprijinindu-se de pereţii galeriei. Ajuns din nou la lumina zilei se oprea istovit pe un bolovan şi, timp de un ceas îşi golea plămînii şi de praful de rocă înghiţit în subteran, dar şi de dramul de vlagă pe care îl mai avea în el. Dar chinurile nu i se sfîrşeau aci, căci „acasă", în coşmelia încropită din bucăţi de scînduri şi tablă ruginită, îl aşteptau pruncul scîncind de foame şi nevasta cu ochii secaţi de lacrimi pentru că băcanul refuzase să-i mai dea mălai pe datorie. Omul care îndura zi de zi asemenea chinuri înfiorătoare se numea simplu: miner. Dar nu purta acest nume multă vreme; după cîţiva ani petrecuţi în străfundurile pămîntului, minerul, ajuns în floarea vîrstei, la 30-35 de ani, cădea doborît de silicoză şi atunci cobora în adîncuri pentru totdeauna. De aceea, cu cîteva decenii în urmă, Valea Săsarului mai purta şi dureroasa denumire de vale a văduvelor. Minerii care nu voiau să se lase răpuşi de silicoză ori nu mai puteau suporta viaţa de rob, plecau aiurea, îngînînd tragicul cîntec al străbunilor acestor meleaguri: „Munţii noştri aur poartă, / Noi cerşim din poartă-n poartă..."

Aşa era viaţa minerului pe vremea burghezo-moşierimii.

Cel care mi-a povestit această istorioară nespus de tristă, dar adevărată, este un bărbat înalt, vînjos, trecut de prima tinereţe, maistrul miner Petre Boiceanu. Cînd socoti încheiată relatarea despre trecutul minerilor băimăreni, maistrul mă invită cu un gest larg, prietenesc:

— Iar acum poftiţi de vedeţi cum muncesc şi trăiesc minerii în zilele noastre! Ne-am pus deîndată hainele de protecţie, ne-am aprins lămpile şi iată-ne la drum. Galeriile pe care le străbatem sînt largi, betonate, luminate puternic. Aerul aici, la sute de metri sub pămînt, este curat, proaspăt şi din belşug. Şi este firesc să fie aşa din moment ce uriaşa instalaţie de aeraj, dată recent în folosinţă, pompează în mină, la fiecare minut, cîte 5 000 de metri cubi de ozon. Pe şinele înguste, locomotivele de mină, duduind din răsputeri, tîrăsc după ele zeci de vagoneţi încărcaţi cu minereu. După cîţiva kilometri parcurşi prin labirintul galeriilor, coborîm la abatajul 25 sud acolo unde munceşte echipa de mineri condusă de utemistul Ernst Moritz. Pînă în apropierea abatajului din tavanul galeriei se revarsă o lumină caldă, odihnitoare, de zi. Neon! (Pentru cîteva clipe ai impresia că te afli nu într-o mină, ci într-o staţie de metrou.) Alte imagini, la fel de impresionante, completează tabloul muncii minerului de acum. Tîrnăcoape, lopeţi — uneltele minerului de altă dată — nu-mi amintesc să fi văzut aici prea multe. În schimb am văzut perforatoare cu furci telescopice, prevăzute cu instalaţii speciale pentru neutralizarea prafului, maşini puternice pentru extras şi încărcat minereu care, la o simplă apăsare pe buton, încep să lucreze singure, oamenii neavînd altă grijă decît întreţinerea şi supravegherea lor. În celelalte abataje pe care le-am vizitat am întîlnit aceeaşi preocupare pentru ca munca minerilor să fie tot mai uşoară şi mai spornică, iar condiţiile lor de viaţă în subteran să fie dintre cele mai optime.

Cînd am revenit la suprafaţă, soarele se afla în puterea zilei. De sus, de la gura minei, Valea Săsarului se vedea ca-n palmă: şi buchetele mari de blocuri ce împodobesc de cîţiva ani centrul oraşului şi aşezarea minerilor: clubul, policlinica, cinematograful, grupul şcolar, locuinţele care rivalizează în trăinicie şi eleganţă cu blocurile monumentale ce se înalţă dincolo de apa Săsarului, în oraşul Baia Mare.

★

La intrarea în mină, pe cîteva grafice viu colorate, se află oglindită la zi lupta ce se desfăşoară între minerii de aici pentru cîştigarea locului întîi în întrecerea socialistă. Alături, pe un panou, sînt înscrise realizările minei din primul semestru al acestui an: îndeplinirea planului la toţi indicii, mii de tone de minereu date peste sarcinile de plan, sute de mii de lei economisiţi. Sînt succese demne de toată lauda cu care minerii de la Săsar întîmpină marea sărbătoare de la 23 August.

I. ANDREI

PE-UN PICIOR DE PLAI...

Ca lumina ochilor

Mi-s dragi, măre, zorile
Şi cîmpul cu florile.
Mi-s dragi, măre, stelele
Codrul cu smicelele
Şi ochii cu genele,
Luna şi cu soarele,
Cerbii, căprioarele,
Iarba şi izvoarele.
Mi-s dragi, măre, ploile
Şi stîna cu oile;
Mi-s dragi brazii-ncetinaţi,
Şi căsuţa, şi-ai mei fraţi,
Firicelul viersului,
Fluieratul vîntului
Şi ocolul şoimului
Pe deasupra muntelui,
Frunză verde cimbrişor
De toate mi-i drag şi dor,
Şi vă spun cu jurămînt
Că din toate pe pămînt
Mi-i mai drag partidul meu,
Şi al meu şi-al ţării mele
Că el ne-a scăpat de rele.
Frunză verde din imaş
Cînd eram un copilaş
Trăiam într-un bordeiaş,
Traiul meu o fost de cîne
Fără foc şi fără pîne...
Plîngea mama lîngă vatră
Cu inima grea de piatră...
Azi partidul cel curat
Ca soarele luminat
Scrisă-n foi, ne dă povaţă
Cum să trăim altă viaţă.
Partid iubit de popor
Stă-n calea duşmanilor,
Holda să nu ne-o mai fure
Nici lăstarii din pădure
Cu gloanţe să nu-i cosească
Omu-n pace să trăiască
Că eu d-asta spun şi spun
Că-i partidul cel mai bun
Şi mi-i drag, mă fraţilor,
Ca lumina ochilor.

(Culeasă din comuna Socol de Cîmpie, raionul Reghin, regiunea Mureş-Autonomă Maghiară).

Un răspuns pe săptămînă

EUGEN FRUNZĂ

Şcoli noi

Şcoli multe înseamnă lumină multă. Asta o ştiau şi bogătaşii care cîrmuiau ţara noastră înainte de 23 August 1944. De aceea, guvernele burghezo-moşiereşti sprijineau mai mult cîrciumile decît învăţămîntul. Unii conducători de atunci spuneau chiar pe faţă că şcoala e un lux care nu trebuie răspîndit în aşa măsură încît toată lumea să aibă parte de el. „Ce-o să ne facem cu atîţia oameni învăţaţi?" se întrebau ei. Ştiind prea multe, poporul n-o să mai rabde jaful şi silnicia. Atunci n-o să-l mai putem ţine în frîu şi o să-l vedem, într-o bună zi, că face praf şi pulbere din rînduielile noastre şi îşi aşază viaţa pe alte temelii". Aşadar, orînduirea care se bizuie pe exploatarea omului de către om se teme de şcoală ca şi tîlharul care se teme de lumina soarelui.

Astăzi însă lucrurile stau cu totul altfel. Condus de partid, poporul nostru poartă o grijă deosebită învăţămîntului, pentru că are nevoie de cît mai multe cunoştinţe în opera de construire a socialismului. Poporul, care este stăpînul ţării noastre, îşi pregăteşte cu cea mai mare atenţie tinerele vlăstare ca să poată duce mai departe uriaşa lucrare începută la 23 August 1944. Viaţa nouă se clădeşte de către oameni conştienţi, iar şcoala e ajutorul lor de nădejde.

Iată de ce nu mă miră că atît de multe scrisori sosite de la pionieri şi şcolari vorbesc despre construcţia unor şcoli noi. Chiriac Ana din comuna C. A. Rosetti, raionul Tulcea, scrie despre noua şcoală de 8 ani care se ridică în satul ei; Mărgineanu Nicolae din comuna Toaca, raionul Reghin, ne anunţă despre o construcţie asemănătoare; iar Grecu Tatiana din comuna Racova, regiunea Bacău, subliniază mai ales ajutorul pe care pionierii îl dau pe şantierul noii şcoli care se află, cum scrie, dînsa, „în toiul construcţiei".

Ce frumoasă e viaţa noastră, dragi prieteni! Sub ochii noştri se petrec mereu schimbări în mai bine. Cîţi copii din toată ţara învaţă azi în şcoli mari şi luminoase, cîţi alţii se mută pe rînd în asemenea lăcaşuri nou-nouţe! Eu unul mi-am petrecut pe vremuri anii de şcoală într-o clădire mucegăită, cu două încăperi scunde, în care tremuram iernile ca varga, iar toamna şi primăvara picura ploaia prin tavan, murdărindu-ne biata caligrafie din caiete. Treceau anii şi nimic nu se schimba. Terminasem acolo cinci clase, mă mutasem în altă parte, crescusem mare de tot şi, întorcîndu-mă după vreo zece ani în sat, am găsit aceeaşi şcoală cu pereţii coşcoviţi, cu geamuri cîrpite şi acoperişul de şindrilă putrezit.

Acuma stau şi mă bucur alături de voi în faţa zidurilor înalte, luminoase, cu ferestre largi deschise spre viitor. Preţuiţi din toată inima şcoala voastră, dragi prieteni! Răspunsul vostru la grija ce v-o poartă partidul şi guvernul trebuie să fie dragostea de învăţătură, disciplina, curăţenia, spiritul gospodăresc. Vă urez sănătate, voioşie şi mult succes.

Foto: Gr. Prepeliţă

Aici, la balconul acesta, locuiesc eu!

De la corespondenţii noştri

Trăim o copilărie fericită

Noi, pionierii din oraşul Fălticeni, la fel ca mulţi alţi copii de pe întinsul patriei dragi, ne petrecem o parte din timpul nostru liber în încăperile înalte, luminoase şi bine înzestrate cu tot felul de materiale ale Casei pionierilor.

Cercurile „Micii naturalişti", al „Miinilor îndemînatice", „Muzical", „Radiofonie", cel de fotoamatori, cercul de aeromodelism... Unde oare să mergi, pe care să-l alegi? La Casa pionierilor avem toate posibilităţile pentru a ne dezvolta talentul, avem îndrumările calde ale profesorilor, simţim din plin dragostea cu care sîntem înconjuraţi de toţi pretutindeni.

Învăţînd cu rîvnă şi răbdare tot ceea ce ni se predă aci — îndeplinindu-ne toate îndatoririle de pionieri, ne exprimăm în felul acesta mulţumirea noastră faţă de părinteasca grijă a partidului nostru iubit.

Pionierii din cercurile Casei pionierilor din oraşul Fălticeni

Am adunat fier vechi

Pionierii şcolii noastre îndrăgesc mult cîntecul şi jocul, dar şi munca. Astfel, într-una din zilele vacanţei, împărţiţi pe detaşamente, am pornit să strîngem fier vechi. Dintr-un loc mai mult, din altul mai puţin, mare ne-a fost bucuria cînd în numai cîteva ore am reuşit să adunăm 950 kg de fier vechi. Colectivul nostru se mîndreşte cu pionieri harnici ca Diaconescu Eugen, Vilău Laurenţiu, Daragiu Cezar, Predescu Pavel, Popa Nicolae, Voinea Dumitru, Popa Elena, Tîrşa Liviu şi alţii.

BUZATU ELISABETA
comuna Pesceana, raionul Drăgăşani

La arie

Duduitul batozelor a încetat. E ora prînzului. La umbra pomilor colectiviştii se odihnesc. De după deal se aude zvon de glasuri. Sîntem noi, pionierii. Pe loc am şi început programul artistic. Cîntece pionereşti, populare, cîteva glume şi scurta scenetă „O excursie cu surprize" le-a plăcut mult. „Odihnă veselă am avut astăzi", a spus unul dintre colectivişti. Într-adevăr, acesta a fost şi scopul micii noastre serbări dată la arie.

SILAGHI OCTAVIAN
clasa a VI-a
Tabăra locală din comuna Chiridiş, regiunea Crişana

Ziua presei romîne

Sărbătorim la 15 august Ziua presei romîne. Sărbătoarea ne aminteşte de acea zi îndepărtată de august a anului 1931 cînd a văzut lumina zilei, pentru prima oară, ziarul partidului — „Scînteia".

Preluînd şi dezvoltînd tradiţiile de luptă ale presei muncitoreşti şi ale presei democratice progresiste din trecut, presa comunistă din Romînia s-a dovedit a fi arma cea mai ascuţită a partidului, luptătoare neînfricată împotriva exploatării, pentru înfăptuirea năzuinţelor celor mai fierbinţi ale oamenilor muncii, pentru democraţie şi socialism.

Datorită partinităţii sale şi a strînsei legături cu masele, prin dragostea sa pentru adevăr, presa noastră se bucură de încrederea şi preţuirea cititorilor. Mărturie a acestei încrederi şi preţuiri stau miile de scrisori care sosesc la redacţiile ziarelor de la oameni ai muncii din toate domeniile de activitate, ca şi de la copii şi tineret, de la cititorii tuturor ziarelor şi revistelor. (Peste două milioane de ziare şi reviste ies zilnic numai pe porţile „Casei Scînteii").

Presa din ţara noastră, în frunte cu „Scînteia", îndeplinindu-şi rolul de propagandist, agitator şi organizator colectiv — însuşiri pe care Lenin le considera indispensabile oricărui ziar de partid — constituie unul din principalele mijloace de răspîndire a cuvîntului partidului în mase, de mobilizare a acestora în lupta pentru noi şi importante succese în muncă.

Prin grija partidului, şi cititorii mici — purtătorii cravatelor roşii — au azi, la îndemînă, gazetele şi revistele lor ca „Scînteia pionierului", „Cravata roşie", „Luminiţa" ş.a. prin intermediul cărora ei vorbesc despre viaţa lor, tot mai fericită, află despre succesele părinţilor şi fraţilor lor mai mari închinate patriei socialiste ai cărei constructori de mîine se pregătesc să devină.

DIN R.P.D. COREEANĂ

Construcţii noi la Phenian

Au trecut 18 ani de la eliberarea Coreei (august 1945). În această perioadă, constructorii socialismului din R. P. D. Coreeană au obţinut succese importante în domeniul dezvoltării industriale. Constructorii din Phenian, bunăoară, muncesc cu însufleţire la ridicarea a două noi obiective industriale: o termocentrală cu o putere de 400 000 kW şi un combinat de bunuri de larg consum.

Pentru dezvoltarea bazei siderurgice

La Uzina siderurgică din Hvanhe, cea mai mare uzină siderurgică din R.P.D. Coreeană, s-a înălţat într-un timp rapid cel de-al doilea furnal, cu o capacitate de 250.000 de tone.

În anii postbelici, colectivul uzinei a reconstruit din ruine, la nivelul ultimelor realizări ale tehnicii, această mare întreprindere. În comparaţie cu perioada dominaţiei japoneze, capacitatea anuală de producţie a uzinei a crescut la fontă de trei ori, la oţel de două ori şi jumătate, la produse de oţel de profil mare de unsprezece ori.

Sistemul de irigaţie de la Kiean

Lucrările la sistemul de irigaţie de la Kiean, începute în anul 1957, au fost terminate cu un an şi jumătate înainte de termenul prevăzut. Construirea acestui sistem de irigaţie permite irigarea a încă 51.000 de tenbo (un tenbo = 0,99 ha) de pămînt, ceea ce reprezintă jumătate din întreaga suprafaţă irigată a ţării înainte de eliberarea Coreei.

EI AU LUPTAT IN AUGUST (II)

Un strugure argintiu

Caporalul Badea urmărea calm cum se apropia cîte un fascist şi, cînd credea el că a sosit momentul, apăsa uşor pe trăgaci. Şi Z.B.-ul lui nu greşise niciodată pînă atunci.

— Află, frăţie, că tragi ca la carte, se auzi o voce de bariton.

— Lasă, că nici cu tine nu mi-i ruşine, rîse Badea. Cîţi ai luat de-azi dimineaţă?

— Parcă i-am numărat? Da' nu-i vezi? Tot vin, şi vin...

Cel cu vocea profundă era un muncitor scundac, voinic, cu ochi de viezure. Din zori ocupase poziţie în viile din marginea Capitalei şi acum îi apucase prînzul. Dinspre pădurea şi aeroportul Băneasa însă, fasciştii atacau necontenit. Ca nişte păsări negre veneau înfinşi la atac ostaşii cu cap de mort pe caschete.

— Ăştia ne-ar mînca de vii, spuse iar muncitorul.

Dar Badea nu-i mai răspunse.

— Ai adormit? Îl întrebă.

— Nţ. Privesc.

— Ce?

— Ia, ciorchinele ăla, îl vezi?

— Ăla mare... gras?

— Ăla... Ce zici, are 2 chile...

— Are. Parcă-i d-argint.

— Argint curat. Ştii, la noi, în Bărăgan, oamenii n-au vii ca astea. Au aşa, cîte-un petic de hibridă. Struguri mici, acrişori... Ăştia însă... Tare m-aşi duce să-l iau.

— Stai liniştit, îi spuse muncitorul. Cum oi ridica capul mai niţel, te-or pocni cu glonţul. Crezi ca ei, fasciştii, n-au lunetişti?

Un glonte fluieră sinistru prin aer şi se înfipse în peretele tranşeului.

— Ai văzut?

Badea rîse.

— Ăsta pentru mine a fost, aşa-i?

La Badea se termina şirul soldaţilor; la scundacul voinic, cu ochii de viezure, începea cel al muncitorilor din gărzile patriotice.

Badea primi vestea de la ostaşul de-alături: **„La pocnetul pistolului — atacul!"** şi-o transmise, prin scundac, celor din gărzile patriotice.

Se aşternu o linişte adîncă. În iarbă ţîrîiau greierii, iar o vrăbiuţă, ca şi cum pe pămînt nu s-ar fi petrecut nimic, ciugulea dintr-un chiorchine.

Şi deodată, undeva, în dreapta, pocni un foc de revolver, iar o voce puternică, care străbătu rîndurile, strigă: **„La ata-a-ac!"**

Săriră afară şi o apucară, întins, către linia albă a aeroportului, soldaţi şi muncitori. Badea alerga lîngă muncitorul cel tînăr şi scundac cînd îl păli glonţul. Se plecă uşor, din şale, se îndoi pe o parte, se făcu una cu pămîntul.

— Maică-ă-ă!... şoptiră lung buzele sale crăpate de arşiţă.

Muncitorul scundac îngenunche lîngă el.

— Ce-ai? Te-a pălit glonţul, frăţie? Curaj! Îşi pregăti faşa, să-l panseze, dar caporalul, cu ultimele puteri, îi spuse:

— Lasă... Du-te înainte... înainte... eu...

Glasul i se frînse, ochi-i păliră şi galbenul morţii i se aşternu pe faţă.

Îl trase la marginea răzorului, sub tufa de viţă. Deasupra, ca o mîngîiere, i se legăna ciorchinele cel mare, argintiu de strugure.

Cînd o porni pe urma alor săi, scundacul cu ochi de viezure zări şirurile negre-verzui ale fasciştilor care fugeau spre pădure. Şi atunci, din piept îi zvîcni strigătul de victorie: **„Ura-a-a!"**

Striga tare. Striga şi pentru tovarăşul căzut o clipă înainte, tînărul şi prietenosul Badea; striga pentru miile şi miile de eroi căzuţi în lupta cu fiara hitleristă.

Vitejii de la Aghireşu

Sub loviturile armatelor romîne şi sovietice, fasciştii se retrăseseră. Fugiseră din Cluj, fugiseră din sumedenie de oraşe şi sate ardeleneşti. Dar de unde plecau — pîrjol lăsau.

Muncitorii de la Uzina termoelectrică din Aghireşu ţinură sfat şi, sub conducerea comuniştilor, formară pichete de luptă.

Se instalară la porţi, pe acoperişul uzinei, peste tot unde se putea trage mai bine în fasciştii ce s-ar fi încumetat să atace.

Dar abia către prînz se-arătară nemţii. O maşină-camionetă opri în faţa porţilor uzinei. Dar porţile nu se deschiseră. Şoferul neamţ claxonă îndelung. Zadarnic. Atunci, din cabina blindată răsună un glas.

— E cineva la poarta? întrebă în germană.

— Este, răspunse un muncitor de după poarta.

— Ştii nemţeşte?! se miră glasul. Eşti neamţ?

— Nu, sas. Ce doreşti?

— Deschide poarta!

— Ce căutaţi aici?

— Avem treabă.

— Nu se poate. Înauntru n-aveţi ce căuta. Ştim noi ce vreţi, vreţi s-o aruncaţi în aer.

— Ar trebui să ne-ajuţi, doar eşti neamţ!

— Ce-am eu de-mpărţit cu tîlhari ca voi? Căraţi-vă!

Speriaţi de automatele muncitorilor, fasciştii întoarseră maşina şi fugiră. Pe urme le răpăi o rafală, dar ei dispăruseră în viteză.

Peste o clipă nemţii atacară uzina. Trăgeau ca turbaţi, dar muncitorii nu le răspundeau.

Atunci, în salturi, fasciştii mai înaintau puţin.

Cînd şirul negru al fasciştilor ajunse aproape, se lipi parcă de gardul fabricii, atunci răsunară salvele muncitorilor. Şi gloanţele lor nu-şi greşiră ţinta: mulţi fascişti rămaseră lîngă gardul uzinei, privindu-l pentru ultima oară.

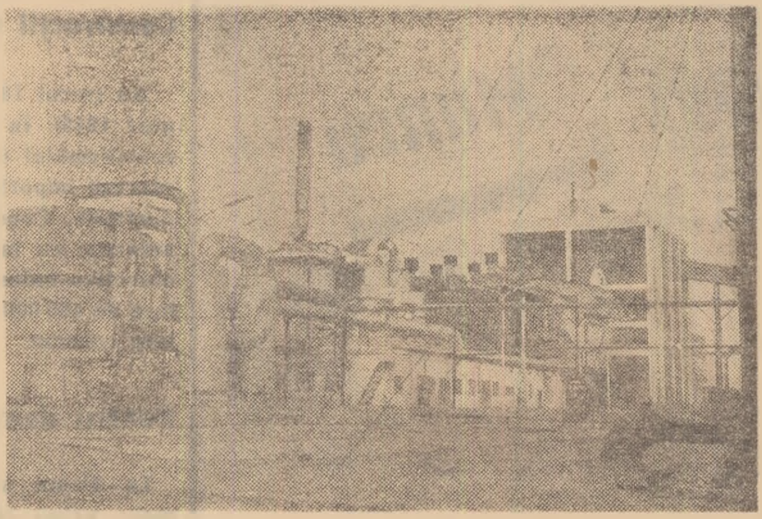
De multe ori încercară ei să atace uzina, dar de fiecare dată muncitorii îi puneau pe fugă. Muncitori romîni, saşi sau unguri, uniţi, cot la cot, o apărară vitejeşte.

Către seară Aghireşu fu eliberat.

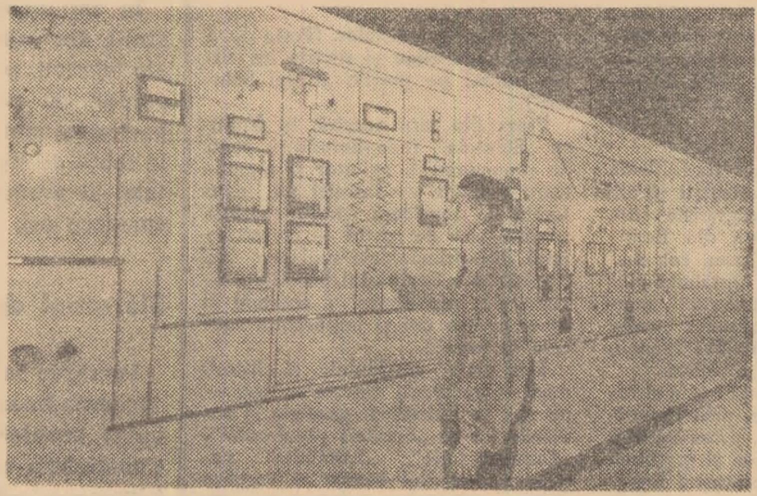
Abia atunci porţile uzinei se deschiseră.

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

UZINA DE SUPERFOSFAŢI ŞI ACID SULFURIC

O secție de preparare a acidului sulfuric.

Tabloul de comandă a liniei a II-a de acid sulfuric. Specialiștii urmăresc mersul agregatelor.

Depozitul de încărcare a superfosfatului praf. Aici, timp de 15-20 de zile, are loc definitivarea procesului de fabricație a superfosfatului, apoi încărcat în vagoane ia drumul gospodăriilor agricole colective și de stat.

La 23 km de orașul Constanța, nu departe de țărmul Mării, la Năvodari, se înalță impunătoarele clădiri ale Uzinei de superfosfați și acid sulfuric. Ce produce această nouă și modernă uzină? Ați auzit de îngrășămintele chimice și rolul lor în obținerea unor cantități mereu crescînde de produse agroalimentare. Aici, la Năvodari, ca și în alte uzine din țara noastră, se fabrică prin procedee chimice complexe, îngrășămintele chimice atît de necesare agriculturii noastre socialiste.

Produsul principal al uzinei sînt îngrășămintele pe bază de fosfor. Superfosfatul praf și granulat introdus în sol se dizolvă și ajunge sub formă de soluție la rădăcina plantei, formînd aici o zonă nutritivă. Datorită tratării solului cu aceste îngrășăminte se obține un spor de recoltă.

Pentru că sîntem în uzină, să vă spunem pe scurt și despre procesul de producție. Pirita, din care se obține acidul sulfuric, se prăjește în pat fluidizat (un nou sistem de ardere a piritei care datorită unei arderi mai complete a ei duce la o productivitate sporită). Gazele obținute prin prăjirea piritei sînt purificate prin procedee mecanice și electrice, iar apoi sînt uscate în turnuri speciale. Acidul sulfuric se obține din aceste gaze sulfuroase. Dar cu aceasta încă nu am obținut îngrășămintele chimice de care avem nevoie. Să vedem mai departe cum se obțin superfosfații.

În malaxoare speciale, fosforita, care este materia primă, se amestecă cu acidul sulfuric. Amestecul este trecut în cuptoare rotative (cu aer cald, care le transformă în superfosfat). Procesul de transformare se face în depozite speciale și durează timp de 15—20 zile. Pentru a i se mări eficacitatea, superfosfatul se granulează prin stropire cu apă și uscare în granulatori speciali.

Produsele obținute se expediază la G.A.S. și G.A.C. din toată țara.

Și acum să vă spunem cîte ceva și despre colectivul tînăr și entuziast care lucrează aici. Muncitori, operatori și tehnicieni chimiști, ingineri — majoritatea sînt tineri. Ei au crescut o dată cu această frumoasă uzină. Condițiile de muncă, mijloacele de producție, condițiile de trai, toate vorbesc despre grija față de om a statului socialist. Zecile de apartamente construite pentru muncitorii uzinei, cantina luminoasă și atrăgătoare, clubul utilat cu tot ce este necesar unei activități cultural-artistice multilaterale, școala profesională și medie de pe lîngă uzină, toate acestea sînt realizări cu care se mîndresc muncitorii Uzinei de acid sulfuric și superfosfați de la Năvodari.

M. NEGREA

Luna aceasta se împlinesc 220 de ani de la nașterea lui

A. LAVOISIER

La 26 august 1743 s-a născut, la Paris, marele savant francez A. Lavoisier, căruia omenirea îi datorează o serie de mari descoperiri în domeniul chimiei. Încă de copil, A. Lavoisier era pasionat după matematici și meteorologie. Pasionat după noi cercetări, el are ocazia să facă o lungă călătorie prin cîteva regiuni ale Franței, însoțind un geolog. După încheierea acestei călătorii, Lavoisier ajută la alcătuirea albumului mineralogic al Franței, punînd bazele primei hărți geologice a Franței. Tot cu această ocazie face prima analiză chimică a ghipsului. La 23 de ani, Lavoisier primește un premiu al Acadmiei de Științe pentru propunerile lui privind cel mai bun sistem de iluminare a Parisului. În anul 1768, la vîrsta de 25 de ani, Lavoisier a fost primit ca membru al Academiei de Științe.

Lavoisier a pus bazele științifice ale chimiei. Principala descoperire a lui a fost oxigenul, azotul, hidrogenul, pe care le-a și denumit. El a demonstrat că aerul se compune din două gaze: oxigen și azot. Domeniul preocupărilor lui Lavoisier a fost vast. El a colaborat la elaborarea unei noi nomenclaturi chimice, ale cărei principii de bază s-au păstrat pînă în zilele noastre și a fost unul din întemeietorii termochimiei. Lavoisier a descoperit legea conservării masei dovedind prin experiențe chimice că cantitatea de substanță obținută este egală cu cantitatea substanțelor intrate în reacție. În ultimii ani ai vieții, Lavoisier s-a ocupat de cercetări în domeniul biologiei stabilind, între altele, că formarea bioxidului de carbon în timpul respirației este principalul izvor al căldurii animale.

Marele savant al Franței, Antoine Laurent Lavoisier, a murit în anul 1794. El și-a închinat toată viața științei.

Ce este Soarele?

Ce este Soarele și care este înrîurirea lui asupra vieții și fenomenelor naturale de pe Pămînt?

Nu întotdeauna oamenii au putut da răspunsuri științifice la aceste întrebări.

În trecut, datorită necunoașterii adevăratelor explicații ale existenței Soarelui, au existat unele concepții greșite cu privire la Soare. Religia încearcă și astăzi să prezinte Soarele ca fiind „creat" de o voință „divină" pentru a lumina ziua, Pămîntul. Astronomii, studiind Soarele ca pe un fenomen natural, au aflat că Soarele, la fel ca Pămîntul, Luna și celelalte planete și stele reprezintă un corp ceresc natural. Soarele este singurul corp ceresc din sistemul nostru solar cu lumină proprie. El este asemănător cu celelalte stele existente în număr nesfîrșit în Univers.

Soarele este una dintre miliardele de stele aflate în Universul nesfîrșit, steaua cea mai apropiată de noi, în jurul căreia se rotește Pămîntul și celelalte opt planete din sistemul nostru solar. Soarele se află în centrul acestui sistem și joacă rolul cel mai important. El este unica sursă de lumină și căldură a Pămîntului. Fără lumină și căldură nu s-ar putea naște și nu ar putea trăi nimic pe Pămînt. Pămîntul ar fi cuprins de o noapte veșnică, de o noapte fără Lună, deoarece și lumina Lunii vine tot de la soare. Toate elementele descoperite în Soare sînt cunoscute și pe Pămînt (hidrogen, heliu, fier, sodiu, carbon și altele). Soarele luminează și încălzește Pămîntul datorită transformărilor pe care le suferă unele dintre aceste elemente la temperaturile de milioane de grade și a presiunilor care există în Soare.

Dar poate că puneți întrebarea cum a apărut Soarele și care este evoluția lui. Ca și celelalte stele, Soarele s-a format din gazul și materia existente sub formă de pulbere, care se găsesc în spațiul interstelar printr-un proces de contractare (de strîngere a materiei). Oamenii de știință au studiat și au dovedit că Soarele există de aproape 5 miliarde de ani și că el va exista încă multe miliarde de ani de acum înainte.

Datorită zborurilor omului în Cosmos, Soarele va fi cunoscut din ce în ce mai bine. Rezultatele cercetărilor oamenilor de știință asupra Soarelui pot fi extinse și la celelalte stele.

Cîteva date despre Soare

Diametrul: 1 391 000 km, de 109 ori mai mare decît diametrul Pămîntului, care are 12 756 km. Volumul: de 1 301 000 ori mai mare decît volumul Pămîntului. Masa: de 332 000 de ori mai mare decît a planetei noastre. Distanța față de Pămînt: 150 000 000 km.

(Ca să facem o comparație să ne dăm seama ce reprezintă această distanță, să presupunem că unui avion cu reacție, mergînd cu 1 000 km pe oră spre Soare, i-ar trebui 17 ani și jumătate ca să acopere această distanță).

RODICA ALBU

Concursul nostru: „PENTRU CEL MAI FRUMOS JURNAL DE EXCURSIE"

Prin Bucegi

Ce bine e să fii astăzi copil! Pentru noi se deschid an de an zeci și sute de noi săli de clasă, de noi școli, avem case ale pionierilor, ne stau la dispoziție baze sportive, cluburi. Pentru noi sînt organizate numeroase tabere pionierești, excursii și drumeții. Am fost de curînd într-o excursie. De la Casa de copii școlari Sighișoara spre... Bucegi.

Ca imaginile dintr-un film se succedau, în goana trenului, ogoarele întinse ale colectivelor.

Am ajuns la Brașov. Admirăm frumoasa gară nu de mult dată în folosință. Constructorii noștri au creat pentru publicul călător clădiri moderne, practice și confortabile. Pe stînga liniei ferate se înșiră, ca niște perle, blocurile noi și frumoase. Seara am ajuns la Sinaia, iar de aici... spre înălțimi! Cota 1 400, funicularul, Cota 1 500, cabana „Piscul cîinelui", cascada „Urlătoarea"... Ne-am spălat în apa spumegîndă a cascadei și... bineînțeles, ne-am fotografiat. În itinerariul stabilit am fixat popas la cabana Padina. Mai înainte am vizitat peștera Ialomicioarei. La lumina torțelor pereții peșterii, ca niște adevărate cupole, aveau sclipiri de diamant. E așa de frumos! Stalactite, stalagmite și... izvorul Ialomicioarei.

La Padina, o surpriză. Sîntem găzduiți în corturi. Clipe de neuitat am trăit în jurul focului de tabără aprins seara în fața corturilor la înălțimea de 2 000 de metri. Am cîntat, am dansat, am recitat. Chiotele noastre de bucurie — bucuria copilăriei fericite — s-au răspîndit peste crestele împădurite ale Bucegilor.

Spre... Omul. Șase ore am mers și nimeni nu se plîngea de oboseală. Din loc în loc ne opream și admiram frumusețile clădite de natură. Acolo sus, la înălțimea de 2 500 m, pe versantul nordic am găsit în plină lună iulie zăpadă ca în toiul iernii. Am încins o luptă de toată frumusețea cu bulgări de zăpadă, cînd, deodată a început furtuna. Vîntul era așa de puternic că trebuia să ne ținem unii de alții. Nu vedeam la doi pași. Tremuram de frig. Peste o jumătate de oră furtuna a trecut și am văzut cum pluteam printre nori. Soarele a început să încălzească și... totul era minunat.

Am coborît apoi la cabana Babele. Din loc în loc ne răsăreau în cale stînci roase de vînt și ploaie avînd diferite forme: „Babele la sfat", „Sfinxul". Am urcat din nou. De data aceasta pe Caraiman. De aici am admirat frumoasa vale a Jepilor și apoi, pe drumul funicularului, am coborît la Bușteni. Fabrica de hîrtie a făcut parte și ea din itinerariul excursiei. Aici am făcut cunoștință cu procesul de producție al hîrtiei, precum și cu diferitele forme și culori pe care le ia. Am văzut cu cît entuziasm lucrează muncitorii pentru a ne da nouă, elevilor, caiete de bună calitate.

Spre... casă. Priveam pe fereastra vagonului și mă gîndeam ce frumoasă e patria noastră! Cîte posibilități au copiii astăzi s-o cunoască, s-o îndrăgească, mă gîndeam că ei trebuie să facă totul pentru a contribui la înfrumusețarea ei!

OANCEA MARGARETA
clasa a VII-a
Casa de copii școlari Sighișoara

SPORT

Cupa SCÎNTEII pionierului LA NATAȚIE

1. Fotografia îi reprezintă pe concurenții Negur Angelica, Haidu Petre, Constantin Ion și Sandu Petre care au obținut cele mai frumoase rezultate din raionul 30 Decembrie.

2. Iată-l pe unul dintre participanții ștafetei 4×66 m a raionului 30 Decembrie în timpul concursului.

Dispute pasionante

La bazinul de înot de la Palatul pionierilor din Capitală s-au desfășurat săptămîna trecută fazele raionale ale tradiționalei competiții Cupa „Scînteii pionierului" la natație.

Întrecerile au fost deschise de reprezentanții raionului 30 Decembrie, cîștigătorii ediției din anul trecut, care nu l-au scutit nici data aceasta de emoții pe numeroșii suporteri prezenți la bazin.

Cele mai valoroase rezultate le-au înregistrat concurenții Dumitru Gheorghe (Școala de 8 ani nr. 5), Neagu Petre (Școala de 8 ani nr. 4), Zisu Mihai (Școala de 8 ani nr. 15), Nement Simion (Școala de 8 ani nr. 4) la ștafeta 4×33 m. De altfel, tot ei sînt cîștigătorii la proba de 33 m liber, clasați în această ordine pe cele patru locuri.

La proba individuală de 66 m liber s-au remarcat în mod deosebit Mogoș Cornelia (Școala de 8 ani nr. 15) și Cerbeanu Angela (Școala medie „I. L. Caragiale")

Succese frumoase au înregistrat și concurenții raionului Nicolae Bălcescu. La proba individuală — 66 m bras, lupta a fost foarte strînsă între concurenții Sindoreanu Gheorghe (Școala de 8 ani nr. 102) și Codreanu Florian (Școala de 8 ani nr. 99). Pe ultimii metri, Sindoreanu sprintează puternic și reușește să-și depășească adversarul cu o întindere de braț, acoperind distanța de 1'18".

Spre bucuria spectatorilor, cele mai frumoase întreceri la fete au fost oferite de concurentele Zazaria Aurora (Școala de 8 ani nr. 114) și Becheru Tatiana (Școala de 8 ani nr. 116), care au luptat cu multă dîrzenie, spectaculos, cucerind ropote de aplauze.

Rezultate valoroase la probele celor două categorii de vîrstă și la ștafete au înregistrat și raioanele Tudor Vladimirescu și Grivița Roșie. Mulți dintre acești copii și-au corectat recordurile lor personale stabilite cu ocazia primelor faze.

Întrucît fazele raionale s-au încheiat, e bine să vă amintim, dragi pionieri și școlari, că finala pe Capitală va avea loc în ziua de 18 august, la ora 9 dimineața, la bazinul de înot de la Palatul pionierilor, unde vor participa numai concurenții care în faza raională s-au clasat pe primele trei locuri.

Pînă atunci antrenați-vă cu răbdare și sîrguință, ascultați toate sfaturile profesorilor de educație fizică!

NICOLAE BULGARU

O reușită competiție de tenis de masă rezervată copiilor: „Cupa Pasteur"

Ciobotaru Elena și Dinu Constanța au făcut cunoștință cu sportul mingei de celuloid în urmă cu un an de zile, la asociația sportivă „Bere-Grivița". Pe atunci abia reușeau să țină regulamentar paleta în mînă. Perseverența, pasiunea pentru acest sport le-a adus însă, numai după un an de zile, multe bucurii, multe succese. Unul dintre aceste succese rămîne și cel obținut zilele trecute la tradiționala competiție de tenis de masă rezervată copiilor și dotată cu „Cupa Pasteur".

În cele două zile de concurs, Elena și Constanța s-au întrecut pe sine. Folosind procedee tehnice din cele mai dificile, acționînd încontinuu pe atac, dînd dovadă de o mare mobilitate în mișcare, ele au reușit să învingă majoritatea adversarelor și să ajungă în semifinale. Constanța a cîștigat și aici, în schimb Elena a pierdut, ce-i drept la un scor destul de strîns. Finala a pus față în față pe Constanța și pe Zaharia Doina, de la clubul „Unirea". În primul set conducerea alternează de la o jucătoare la alta. De la 14-14 experiența și superioritatea Doinei își spun însă cuvîntul. Ea preia conducerea și cîștigă detașat. La fel se întîmplă și în cel de-al doilea set, cu singura deosebire că momentul psihologic survine aici la 17-17. La sfîrșitul meciului, deși învinsă, Constanța și-a sărutat adversara.

Ce s-a întîmplat în întrecerile băieților? Aici, la cele două categorii de vîrstă (pînă la 14 și peste 14 ani) s-au impus chiar de la început Mirea Dumitru (Pasteur) și Tudor Pavel (Progresul). Dacă Mirea Dumitru a învins fără emoții în finală pe Collo Iosif (Voința), în schimb Tudor Pavel a avut un adversar foarte serios în Gelu Păun (Progresul) la care nu a putut cîștiga decît în prelungire (25-23 și 22-20). La băieți mai trebuie menționată comportarea frumoasă a lui Manea Gheorghe (Pasteur) — cel mai mic participant, — Ion Iulian (Progresul) Canovici Ștefan și Geambașu Ion, ambii de la Pasteur.

TEODOR CRISTIAN

Versurile: C. TEODORI — Muzica: L. PROFETA

Cîntec pentru 23 August

Tam, ta-ta-ta-ta,
Cîntaţi cu noi, copii,
Tam, ta-ta-ta-ta,
Slăviţi măreaţa zi!

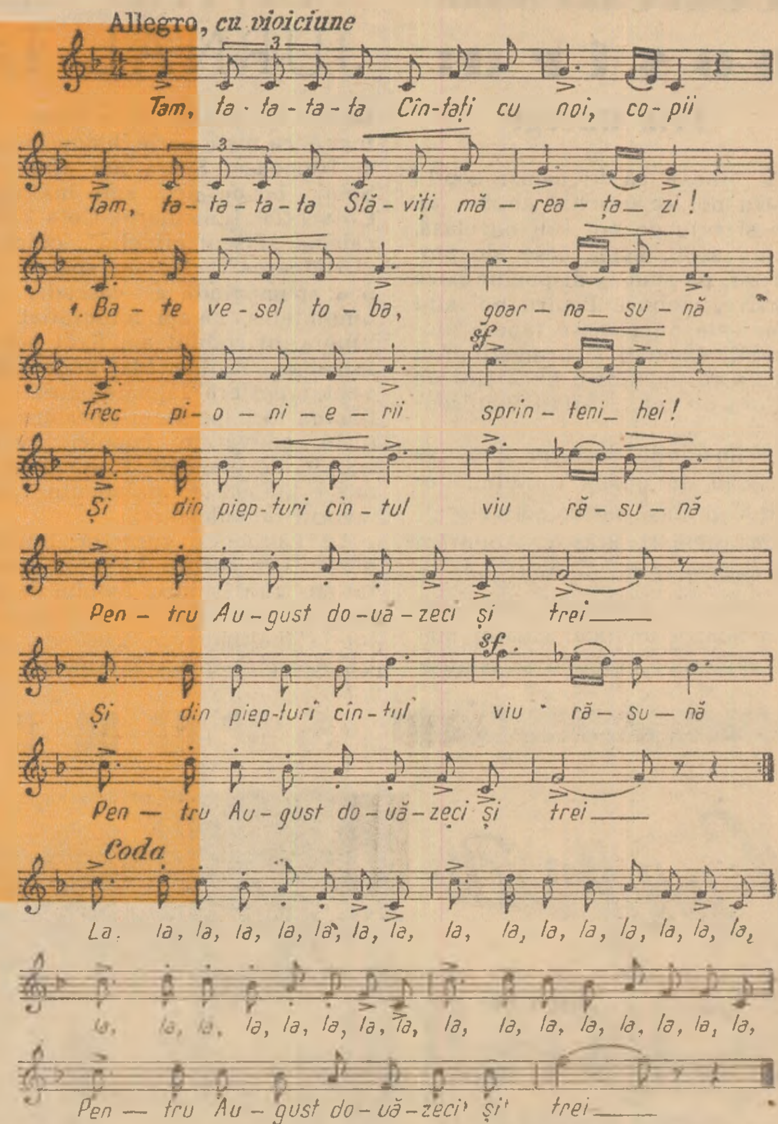
1. *Bate vesel toba, goarna sună,*
Trec pionierii sprinteni hei
Şi din piepturi cîntul viu răsună
Pentru August 23!
La, la, la... } (bis)

2. *Pentru libertate, pentru viaţă,*
A-nfruntat partidul anii grei
Şi ne-a dăruit o zi măreaţă,
Zi de August 23!
La, la, la... } (bis)

3. *Flutură pe piepturi, vultureşte,*
Din stindardul roşu, scump crîmpei,
Roşie cravată, ce vorbeşte
Despre August 23!
La, la, la... } (bis)

4. *Tineri ne sînt anii, tînăr cîntul,*
Visurile, stol de porumbei,
Vom purta mereu mai sus avîntul
Dat de August 23!
La, la, la... } (bis)

5. *Ne-a-nvăţat partidul, drag părinte,*
Să ne fie fapta cu temei,
Să păstrăm în inimi gînd fierbinte
Pentru August 23.
La, la, la... } (bis)

Ileana

(urmare din numărul trecut)

— Dacă tot am venit, încercă Andrei să dea alt curs discuţiei ce-ar fi să învăţăm şi astăzi cu Ileana?

— N-ar fi rău, încuviinţă fata, fără să-şi mute însă privirea de la uşă, pe care aştepta să apară, din clipă în clipă, bunicul. Ba chiar, îndrăzni să-şi mărturisească gîndul ascuns, l-aş ruga să mă asculte astăzi...

— Să dai azi examen în faţa lui Moş Toma? se miră Călin, dar nu spuse nu.

— Ce-ar fi? reluă Barbu.

— Ar fi cît se poate de nimerit conchise Andrei. Am scăpa de emoţii, noi şi mai ales Ileana. Duse palmele la gură şi anunţă, ca prin pîlnie: — Astăzi are loc ultima lecţie şi primul examen!

— Nici dacă ştie? cuteză Andrei îmbujorat.

— Ce ştie?

— Ce ştii şi dumneata, ce ştim şi noi...

— Adică voi ştiţi cît ştiu şi eu, iar ea ştie cît ştim noi toţi la un loc?!

— Cam aşa...

În loc să se înfurie şi mai tare, se linişti şi îşi aprinse din nou pipa, ceva mai zîmbitor.

— Fie! S-auzim...

Barbu bătu din palme, cerînd astfel să se facă tăcere, iar Ileana, care pînă atunci nu rostise nici un cuvînt, se trezi dintr-o dată în faţa unei încercări înfricoşătoare şi aspre.

— Ştii cum se comandă?... dar moşneagul se şi răzgîndi: Nu, stai, că n-ai fost niciodată pe vas.

batiste şi ea, cu braţele lăsate în lungul trupului, aştepta ca moş Toma să-i spună ce anume să semnalizeze. Bătrînul începu:

— Oricum...

— Oricum, îl îngînă fata şi braţele ei se mişcară repede, semnalizînd...

— ...O fată n-are ce căuta pe puntea vasului! sări moşul în picioare, izbindu-şi genunchii cu palmele şi porni către uşă.

— ... O fată n-are ce căuta pe puntea vasului... semnaliză ea fără să-şi dea întîi seama ce semnalizează, apoi înţelese şi izbucni în plîns.

Băieţii rămaseră descumpăniţi, iar Călin, care privea prin geamuleţul care dădea în curtea farului, zise:

Uşa se deschise şi bunicul trecu pragul.

— Bună ziua, moş Toma! pocniră toţi trei din călcîie.

Apoi, se priviră unul pe altul, fără a îndrăzni să aducă vorba despre aşa-zisul „examen" la care ar fi voit s-o supună paznicul pe nepoată, ca să vadă cît învăţase ea cu ei, cît ştie şi cît mai poate încă să ştie. Iar moş Toma nu ştia nimic. Aşa că zise:

— Ce-aţi păţit, bătrîni lupi de mare?

Barbu făcu un pas înainte şi rosti cu solemnitate:

— La şcoala noastră se pot înscrie şi fete... Restul cuvintelor i se opriră în gîtlej.

— Un pescar... adică, la urma urmei, un marinar cu fustă? Unde s-a mai pomenit... Socotiţi voi că se poate?

Şi într-adins făcu aici o pauză, ca să-i prindă în cursă.

— Da, sigur că se poate...

— Am pregătit-o noi pentru examen...

— Rămîne să treacă examenul acum, să te învoieşti..

— Ce învoială? izbi pipa de soba de tuci ca s-o golească. Care învoială? Credeţi cumva că încape vreo tocmeală în treaba asta? Nici o tocmeală!

— Întreab-o tot ce vrei, moş Toma! stăruiră, încrezători.

— Bine. Spune-mi cum anunţă comandantul plecarea navei? şi răsucindu-se către băieţi: voi să nu suflaţi, că nu-i valabil răspunsul!

— Mola!

— Da, mola, repetă paznicul şi pufăi gînditor, prelung, apoi prin surprindere, fără să dea drumul muştiucului dintre dinţi. Dar „artimonul"?

— Artimonul? Artimonul este cel mai mic catarg de pe vas.

— Ia te uită! Cum se mai cunoaşte că-i nepoata mea!

Descoperirea aceasta îl înverşună dintr-o dată. Întrebările începură să curgă fără pic de răgaz. Iar răspunsurile aşijderea.

— Ştie, aşa-i? se năpustiră băieţii spre bătrîn.

— Îi dai voie, moş Toma, să se prezinte la examen, la noi? zîmbi Andrei cu gura pînă la urechi.

Paznicul îi privi pe fiecare în parte, întîrzie mai mult cu privirea asupra nepoatei, după care mormăi:

— Încă o încercare: semnalizarea cu steguleţele.

— Oho, o ştie!

Băieţii îi dădură fetei două

— Şi-a luat plasa... Pleacă să pescuiască iar la „Colţii lui Neptun"...

În cele din urmă, repetînd parcă scena petrecută cu cîteva săptămîni în urmă, Călin zise, întinzîndu-i iar cartea Ilenei:

— Dacă vrei, mai ţine-o!

Fata scutură din cap, cu încăpăţînare şi durere. Îşi îndreptă dintr-o dată spatele şi scuturînd batistele parcă zise în sinea ei: „Lacrimile au gustul mării".

Întoarse repede capul. Simţise că o ultimă lacrimă îi lunecă pe obraz, prea fierbinte.

★

Ea era trează, cuprinsă deopotrivă de lumina tremurătoare a amurgului ca şi de neliniştea pentru ce i se poate întîmpla bunicului.

Era una din ultimele dupăamieze de vară, schimbătoare şi neliniştită. Vremea se mohorîse dintr-o dată. Brusc se lăsă înserarea, fără stele şi fără apus de soare. Umbre lungi căzură pe podea. Valurile se spărgeau pe ţărm cu aceeaşi furie. „Cum s-a mai lăsat întunericul!" îşi zise fata înălţîndu-se pe vîrfuri, ca să ajungă lampa atîrnată de grindă. Scăpără un chibrit. Vîntul i-l stinse. Mai încercă o dată, inutil. Trînti ferestrele.

— Dar asta-i furtuna în lege! Barometrul scade.

Încercă să zărească ceva prin lunetă. După felul în care o lăsă la loc, pe pervaz, cu un gest de neputinţă, se înţelese că încercarea n-avea rost. „Dacă nimereşte tocmai acum, aici, un vapor? Şi bunicul întîrzie! Şi Farul e stins! Şi «Colţii lui Neptun» pîndesc..."

Ieşi în curte şi coborî în fugă panta care ducea spre golf. Barca nu era la ţărm. Undeva, în depărtare, un fulger brăzdă cerul. Atunci îi trecu un gînd desperat: „Dacă aprind eu farul"?

Dar bunicul ascundea cheia — auzi şi glasul batjocoritor: „Nici măcar pe puntea farului n-are ce căuta..."

Hotărî atunci altceva: începu să care, în mijlocul curţii, resturi de butoaie, lăzi, pe care bunicul le strînsese cu grijă pentru la iarnă. Cînd clădi o stivă destul de înaltă, intră în casă, luă lampa atîrnată pe bîrnă şi o deşertă apoi peste grămada de lemne.

După ce pîlpîi de cîteva ori, nesigur, rugul se aprinse, cu vîlvătai.

Tîrziu, cînd moşul se ivi în curte, la fel de neaşteptat precum începuse să cadă înserarea în zilele premergătoare toamnei, nu-i adresă nici un cuvînt fetei, deşi din felul în care o privi se ghicea c-o preţuieşte altfel decît pînă atunci. Paşii săi bătrîneşti, dar hotărîţi, răsunară apoi pe treptele de metal. Lumina inundă curtea, casa, obrazul fetei, trimiţînd totodată în larg, pentru vapoarele care aveau să treacă în noaptea aceea pe acolo, un braţ ajutător, de lumină, asemănător braţului de lumină pe care Ileana, după puterile sale, i-l trimisese bunicului.

Revenind în curte, moş Toma îşi şterse cu mîneca fruntea şi îşi dădu şapca pe ceafă. După care, întîlnind privirea întrebătoare a fetei, zise cu gravitate şi nobleţe:

— Poţi să fii mai veselă: ai cîştigat prinsoarea.

— N-am pus nici o prinsoare, bunicule, biigui Ileana.

Moşul îşi trase şapca pe frunte, nemulţumit:

— Am pus eu prinsoare cu mine că n-ai să mă înduplеci şi uite c-am pierdut.

Ea simţi nevoia să-i sară de gît, dar îşi zise că un adevărat marinar trebuie să-şi păstreze calmul.

— Ce-or să se mai bucure băieţii, bunicule!...

Şi clipi ştrengăreşte.

MIHAI STOIAN

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii", telefon 17.60.10, 17.60.20; Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"